

1

– Марс, Мелвин!

Тук винаги извикваха затворниците по този начин – първо фамилия, после малко име. Той реагираше мигновено, щом чуеше имената си.

Дори когато седеше на тоалетната чиния. Трябваше да отговори като войник, макар да не бе служил в армията. Беше попаднал на това място въпреки огромната си съпротива.

– Марс, Мелвин?

– Да, сър. Тук, сър. В момента се изхождам.

Че къде другаде мога да бъда освен тук?

Нямаше представа защо действаша така и не си беше направил труда да попита. Отговорът нямаше да промени нищо. Най-много да отнесееше някоя здрава палка по главата.

Той си имаше достатъчно други грижи тук, в Тексаския щатски затвор в Хънтсвил. Наричаха го Зида заради високата стена от червени тухли, която го ограждаше. Беше най-старият затвор в щата, отворил врати през 1849 г. Освен това в него имаше стая за екзекуции.

В регистрите Марс се водеше затворник 747, като боинга. Заради това надзирателите в отделението на

смъртниците, откъдето го бяха довели, го наричаха „Джъмбо“. И макар Марс да не беше огромен, не беше и дребен. Повечето хора трябваше да вдигнат глава, за да го погледнат в очите. Беше един и деветдесет – или сто осемдесет и девет сантиметра и седем милиметра, ако трябваше да бъде по-прецизен.

Знаеше ръста си с абсолютна точност, тъй като по време на лагера за футболни звезди от колегите, предшестваш драфта за Националната футболна лига, го бяха измерили. Всъщност бяха измерили всичко, което можеше да се мери. Докато правеха това, Марс се бе чувствал като роб, изкаран за продан на пазара, където потенциалните купувачи оглеждат и опипват стоката. Но за разлика от предците си, които наистина бяха превивали гръб из плантацияте на робовладелците, той щеше да има достатъчно пари, за да излекува щетите, които спортната кариера щеше да нанесе върху организма му.

Марс тежеше точно сто и четири килограма. В тях нямаше нито грам тлъстина, само мускули, твърди като стомана. Нямаше как да напълнее с помята, която даваха тук, натъпкана с мазнини и сол и подправена с химикали, които използваша в производството на всяко нещо – от бетон до килими.

Убиваш ме нежно... със скапана храна.

Прекарал бе зад решетките почти толкова време от живота си, колкото и на свобода. Само че дните тук, вътре, минаваха много бавно. Имаше усещането, че е излежал двеста, а не двайсет години.

Но вече нямаше никакво значение. Всичко щеше да приключи съвсем скоро. Дошъл бе Денят.

Последното му, наистина последно обжалване.

Отхвърлено.

Щеше да умре.

Бяха го прехвърлили в Хънтсвил от отделението на смъртниците в затвора „Полански“ в Ливингстън, на шейсет мили на изток, в очакване този път щатът Тексас

най-сетне да му види сметката след двайсетгодишно чакане. Адвокатката му беше преbledняла и посърнала, докато му съобщаваше новината. Нищо, тя щеше да се събуди на следващия ден и да види изгрева.

Но не и аз.

Скоро щеше да чуе тропота на стъпки по коридора, запътили се към килията му.

Щяха да се появят запъхтени от усилието широкоплещести надзиратели с лъскави белезници в ръце. Придружени от строгия началник на отделението, който щеше да забрави името му още на следващия ден. И от благочестивия божи служител, стиснал Библията в ръце, който щеше да прочете на глас стихове – предполагаше се, че те съдържат някакви духовни наставления, на които да се уповава по пътя. Но не по пътя, който да му позволи да се сбогува със затвора. А с живота.

Властите в Тексас ексекутираха повече затворници от всеки друг щат – над петстотин за последните трийсет години. От 1819 г. в продължение на почти цял век бяха използвали за целта бесило. Впоследствие го бяха заменили с електрически стол, който наричаха Стария жичкаджия, и в продължение на четири десетилетия триста шейсет и един затворници бяха убити с помощта на токов удар. Сега Тексас използваше смъртоносна инжекция, за да прати осъдените на смърт в отвъдното.

Каквото и да използваша, резултатът беше един и същ.

По закон ексекуцията не можеше да започне преди шест вечерта. Бяха предупредили Марс, че ще дойдат в полунощ. Нещата се проточват ужасно, помисли си той. Очакваше го много дълъг и много гаден ден.

Бяха започнали да наричат Марс Ходещия мъртвец. „Най-сетне ще се отървем от него“, мърмореха надзирателите.

Той не искаше да поглежда назад към миналото, към началото на тази история. Но това бе невъзможно.

Сега, когато приближаваше последният му час, мислеше за тях. За убийството на Рой и Лусинда Марс, белия му баща и чернокожата му майка.

В онези години това бе рядко срещана комбинация, странна, необичайна, екзотична дори, особено в Западен Тексас. Сега бе нещо обикновено. Днешните деца се раждаха, съчетаваха гените на различни раси и националности.

Една отрепка, попаднала наскоро в затвора, имаше родители от различни раси, които на свой ред също бяха деца от смесени бракове. В резултат на това хлапето – пълен кретен, застрелял продавач заради пакетче дъвчащи бонбони – бе същински миш-маш от гени на чернокожи, латиноси и бели, както и с малко китайски примеси. На всичкото отгоре твърдеше, че е мюсюлманин, макар че Марс никога не го бе виждал да коленичи и да се моли по пет пъти дневно, както правеха други затворници. Казваше се Ануар и беше роден в Колорадо. Неотдавна бе започнал да разправя наляво и надясно, че иска да се прекръсти на Алексис.

Марс седна на твърдия нар в килията и погледна часовника си. Беше време да направи упражненията си. Всъщност за последен път.

Беше облечен в бял гащеризон с черни букви О и С на гърба. Съкращение от „осъден на смърт“. Двете букви имаха същия ефект като тракането на гърмящата змия – предупреждаваха останалите да стоят надалече.

Той се отпусна върху студения бетонен под и направи двеста лицеви опори, първо на юмруци, после на върховете на пръстите си, а накрая с повдигнат таз, като всеки път докосваше леко пода с чело. После направи триста клякания, разделени в серии от по шест, като в края на всяка серия се отгласкваше рязко нагоре. Последваха упражнения от йога и пилатес за развиване на сила, поддържане на равновесие и най-важното – гъвкавост. Можеше да докосне пръстите на кра-

ката си с чело, при това без изобщо да присвива колене, а това бе сериозно постижение за толкова едър и мускулист мъж.

Последваха хиляда коремни преси, в резултат на които мускулите на корема му пламнаха. Именно това бе причината за осемте твърди като камък плочки. Тялото му бе станало толкова релефно, че пъпът му бе заприличал по-скоро на бенка, отколкото на място, където някога е била свързана пъпната връв. Завърши с упражнения в стил плиометрия – някои я наричаха плиомания, – при които се оттласкваше рязко от четирите стени и пода в поредица от движения, повечето от които бе разработил сам.

Приличаше на Спайдърмен или на Фред Астер от онзи филм, в който танцува по тавана. В затвора имаше предостатъчно време да измисля и усъвършенства най-различни упражнения. Животът му бе изключително подреден, ограничен от строг дневен режим, но разполагаше и с много свободно време. Повечето затворници не правеха нищо. Тук нямаше никакви странични занимания – уроци, кръжоци или лекции с цел рехабилитация.

Неофициалният девиз на затвора гласеше: Рехабилитацията е за слабаците.

Накрая Марс започна да тича на място, повдигайки високо колене. В един момент изгуби представа за времето. Същинска лудост бе да се занимава с това и днес. Но тъй като го бе правил всеки божи ден след пристигането си в затвора, нещо в подсъзнанието му възприемаше това като своеобразна проява на неподчинение. Нямаше да го лишат от възможността да си направи упражненията, както го бяха лишили от възможността да откаже традиционната последна вечеря, тъй като властите в Тексас вече не я предлагаха. Не искаше да напусне този свят с гадната им помия в тялото си. Предпочиташе да умре с празен стомах.

Никой никога не му бе идвал на свиждане, защото

никой не бе пожелал да дойде. Днес беше сам, както и всеки друг ден от последните двайсет години. Зачуди се какво ли ще напишат вестниците на следващия ден. Някое кратко съобщение най-вероятно. Щатът на самотната звезда, или иначе казано, Тексас, щеше да екзекутира поредния чернокож, а това не бе никаква новина. Дори не заслужаваше снимка към съобщението. Затова пък щяха да припомнят престъпленията, за които го бяха осъдили. О, нямаше да ги пропуснат в никакъв случай. И те щяха да се превърнат в единствения спомен, който Марс щеше да остави у повечето хора.

Мелвин Марс, убиецът.

Забави дишането си, а тялото му се обливаше в пот и оставяше влажни петни по бетона, който и бездруго бе издраскан и изцапан с далеч по-гадни неща. Осъдените на смърт често използваха пода вместо тоалетна, преди да ги отведат в стаята за екзекуции.

Когато дишането му се нормализира, той седна на нара и облегна глава на стената. В старата си килия бе кръстил четирите стени Рийд, Сю, Джони и Бен. Така се казваха супергероите от „Фантастичната четворка“. Това бе едно от нещата, които хора като него правеха на места, където нямаше какво да правят. Запълваха си времето с каквото успееха да измислят.

Марс често потъваше във фантазии, свързани със сексапилната Сю Сторм, но се чувстваше най-близко свързан с онзи чудат тип Бен Грим, наречен Нещото. Навремето, като спортист, самият Марс беше необикновен и странен, макар и в положителен смисъл.

Освен това не беше никак глупав и умееше да разсъждава не по-зле от умника Рийд.

И накрая, имаше нещо общо и с Джони Сторм, брата на Сю, онзи, който мятеше огнени топки, защото самият той имаше чувството, че се пече на бавен огън всеки един ден от живота си. Може би защото дните му протичаха абсолютно еднотипно. Да, Мелвин Марс живееше в същински ад, та оттам и връзката с пламъците.

Бе настъпил седем хиляди триста четирийсет и вторият му ден зад решетките. Неговият последен ден.

Той отново погледна часовника си.

Оставаха пет часа до края.

Малко след като попадна в затвора, прекара цяла година в изолация. Причината бе съвсем елементарна. С живота му бе свършено, мечтите му бяха разбити, упоритият му труд бе отишъл на вятъра и Мелвин Марс бе бесен на целия свят.

Какво бе наказанието му заради това, че натръшка трима затворници и оказа сериозна съпротива на шестима надзиратели, които накрая го простреляха с електрошоков пистолет и го пребиха почти до смърт? Двайсет и четири часа в денонощието в килия с площ от шест квадрата и дупка в стената вместо прозорец. В продължение на цяла година. Не чу нито една дума. Не видя нито едно лице. Не почувства ничие докосване. Подаваха му храната през отвор във вратата, придружена от ролка тоалетна хартия. Понякога, макар и рядко, му даваха чисто бельо и сапун, а още по-рядко — чист гащеризон.

Вземаше си душ в ъгъла, макар водата да бе или ледено студена, или адски гореща. Спеше на пода, където мърмореше, бълнуваше, ругаеше, крещеше, а накрая хлипаше. Тогава осъзна, че, за добро или зло, хората са социални същества. И могат да полудеят, ако са лишени от общуване.

Марс също едва не полудя в килията. Беше се случило на сто шейсет и деветия ден. Знаеше го със сигурност, тъй като отбелязваше дните с резки, издълбавани с окървавени нокти в бетона. За малко да превърти, но една миниатюрна частица от съзнанието му устоя. И той я използва като спасителен пояс в цунами, като тихо пристанище в страховита буря. Бе насочил мислите си към въображаемата си стара приятелка Татяна. В съзнанието му тя вече бе омъжена с шест деца, фигурата ѝ бе наедряла, а формите ѝ провиснали. Из-

глеждаше мрачна и нещастна и явно страдаше за него. По онова време обаче тази въображаема приятелка се бе справила отлично със задачата си. Лицето, тялото и любовта ѝ към Мелвин Марс му бяха помогнали да оцелее не само в онзи сто шейсет и девети ден, но и да издържи още сто деветдесет и шест дни.

Когато вратата се отвори, първото лице, което той видя, беше на Татяна, наложено върху сто и петдесет килограмовото тяло на надзирателя, млад расист, известен с прозвището Гадняра. Надзирателят му нареди да размърда мулатския си задник, ако не иска да се храни през сламка до края на дните си.

Когато излезе от карцера, Марс вече беше друг човек. Зарече се никога да не прави нещо, заради което да се върне тук. Би предпочел смъртта пред карцера. Престоят в него му се струваше по-мъчителен от стаята за екзекуции.

Стаята за екзекуции.

Намираще се в дъното на коридора, който наричаха „Последната миля“. Не беше толкова дълъг, разбира се. Не надхвърляше двайсет негови крачки, което беше добре, защото повечето осъдени на смърт припадаха, преди да го извървят. Тогава се намесваха едрите надзиратели, които ги подхващаха и им помагаша да стигнат до стаята за екзекуции.

Нямаше никакво значение дали осъдените проявяват кураж, или припадат от страх пред лицето на смъртта. Щатът Тексас ги екзекутираше и в двата случая.

Върховният съд бе обсъждал необичайно жестоки аспекти на умъртвяването посредством смъртоносна инжекция, регистрирани в няколко случая, при които осъдените бяха преживели жестока агония, преди да издъхнат. Съдът осъди агонията, но позволи тази практика да продължи. В края на краищата жертвите на престъпниците също бяха изпитали ужасна болка. Нима справедливостта не изискваше да я изпитат и техните убийци? Дори Марс намираше тази логика за

правилна. Надяваше се само неговият край да дойде без усложнения.

Стаята за екзекуции беше тясна. Стените ѝ бяха боядисани в жизнерадостни тюркоазени нюанси, а блиндираната ѝ врата изглеждаше толкова абсурдно. В крайна сметка тук екзекутираха хора, а не им предлагаша ваканция на Карибите.

В средата на стаята бе поставена кушетка с удобна мека възглавница и здрави кожени каиши. Двете съседни стаи бяха отделени с два големи прозореца. Едната бе предназначена за семейството на жертвата. Другата – за семейството на осъдения на смърт.

При Марс двете групи съвпадаха. Той знаеше, че и двете стаи ще останат празни.

Седна на нара и се облегна на стената, плувнал в пот. Мислите му полетяха към единствените приятни спомени, които му бяха останали.

Не беше сред най-едрите в света на колежанския футбол, но беше прекалено едър за рънингбек. Затова пък притежаваше талант в излишък. Подписването на професионален договор с отбор от НФЛ му изглеждаше в кърпа вързано. Последната година в колежа бе номиниран за трофея „Хайсман“, която се връчваше на най-добрия играч от колежански отбор. Мелвин Марс умееше не просто да тича, а да тича така, че никой да не може да го спре. Освен това умееше да блокира противника, а ловките му длани улавяха всеки пас. Успяваше да се измъква от играчите на другия отбор с мигновен страничен финт, а това бе рядко качество в професионалния футбол.

А потрѣбваша ли му допълнителни сили, сякаш включваше турбодвигател и успяваше да надбяга противниковата защита. Оставаше му само да отнесе топката отвъд последната линия и да претича покрай треньора, който да го потуша по гърба.

Официалният му резултат на спринта от четирийсет ярда беше 4,31 секунди. Преди двайсет години то-

ва бе впечатляваща бързина дори за по-дребните играчи на позиции, които не изискваха такава физическа мощ, да не говорим за едър рънингбек с рамене като четирикрилен гардероб. Дори и днес подобен резултат се смяташе за нещо изключително.

Казваха, че има дар от Бога. Че е роден талант.

Успехът му беше сигурен. Големите пари също. Това бяха времената, преди лигата да наложи ограничението върху заплатите на новобранците. Щеше да започне да прави милиони още от първия си ден като професионалист. Щеше да разполага с коли, жени, имоти, уважение.

Всички твърдяха, че договорот му с отбор от НФЛ е гарантиран, и то съвсем скоро. Очакваха дори да бъде нает преди куотърбековете, с които се бе конкурирал за трофея „Хайсман“. Говореше се, че „Ню Йорк Джайънтс“, които се бяха представили зле през последните два сезона, както и „Тампа Бей Бъкс“, които се бяха представили зле през последните два сезона и можеха да избират първи, са готови да го привлекат и да развържат кесии на богатите си собственици. За бога, можеше дори да спечели Супербоул някой ден. Светлото бъдеще беше пред него. Бе положил толкова усилия, за да стигне дотук. Нищо не бе получил даром. Беше се изправил пред огромни препятствия. И ги бе преодолял до едно.

Тогава обаче съдебните заседатели бяха заявили: „Намираме обвиняемия за *виновен*“. Светът на професионалния футбол вече не даваше пукната пара за Мелвин Марс.

Беше се издънил.

Джъмбо се бе разбил. И нямаше оцелели.

След броени минути щеше да бъде мъртъв. И сигурно щяха да го погребат в гробището за бездомници, защото никой нямаше да пожелае да го погребее както трябва.

След два месеца щеше да навърши четирийсет и

две. Излизаше, че четирийсет и първият му рожден ден е бил последният.

Отново погледна часовника си. Времето му изтичаше. Стрелките му го подсказваха, а също и стъпките по коридора.

Той отдавна бе взел решение: ще умре като мъж, с изправен гръб и високо вдигната глава.

Изведнъж в гърлото му заседна буца и очите му се навлажниха. Направи опит да успокои дишането си, да запази самообладание. Краят приближаваше. Огледа се и сякаш видя стените на старата си килия в затвора „Полански“.

Сбогом, Сю, красавице. Адюос, Джони. Бог да те пази, Бен. Всичко най-хубаво, Рийд.

Стана и се облегна на стената, за да изправи гръб, да разпъне рамене.

Ще бъде като сън. С тази разлика, че няма да се събудиш. Но във всичко останало ще прилича на сън.

Вратата на килията се отвори. На прага застанаха група мъже. Трима в костюми и четирима в униформи. Цивилните изглеждаха ужасени, униформените – ядосани.

Марс забеляза, че сред тях няма свещеник с Библията в ръка.

Нещо не беше наред.

Слаб мъж с очила с тънки рамки пристъпи предпазливо в килията, сякаш очакваше вратата да се затвори зад гърба му и да се окаже заключен вътре.

Марс познаваше това чувство.

Останалите цивилни също се оглеждаха предпазливо, все едно знаеха, че тук някъде е заложена бомба, но нямаха представа кога ще избухне.

Очилатият се покашля. Огледа пода, стените, тавана, самотната крушка над главата си. Погледът му сновеше във всички посоки, но избягваше Марс. Сякаш едрият, плувнал в пот мъж, който стоеше на метър и половина от него, бе станал невидим.